

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43Co/62/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6718205319
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Jamrišková, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6718205319.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Jamriškovej PhD., členiek senátu JUDr. Drahomíry Dibdiakovej a Mgr. Miriam Kamenskej v právnej veci žalobcu S. C. K., a.s., so sídlom D. XX, XXX XX T., P.: XX XXX XXX proti žalovanej Z. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XXXX/XX, XXX XX T. o zaplatenie 1.633,47 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti druhej výrokovej vete rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 14Csp/56/2018-83 zo dňa 26. februára 2019 takto

rozhodol:

- I. Rozhodnutie Okresného súdu Zvolen č. k. 14Csp/56/2018-83 zo dňa 26. februára 2019 v druhej výrokovej vete m e n í tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi úrok vo výške 11,50 % ročne z nezaplatenej istiny 1.633,47 Eur od 31.08.2018 do zaplatenia a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov 66,30 Eur od 31.08.2018 do zaplatenia.
- II. Žalobcovi priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd zaviazal prvou výrovkovou vetou napadnutého rozhodnutia žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 1.633,47 Eur z titulu istiny, sumu 66,30 Eur z titulu zmluvných úrokov, sumu 0,81 Eur z titulu úrokov z omeškania, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy istiny 1.633,47 Eur od 31.08.2018 do zaplatenia. Žalobu v časti úroku vo výške 11,50 % ročne z nezaplatenej istiny 1.633,47 Eur, ktorý žalobca uplatnil od predčasného zosplatenia úveru od 31.08.2018 do zaplatenia okresný súd druhou výrovkovou vetou zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol treťou výrovkovou vetou tak, že ho priznal žalobcovi v rozsahu 100 %.
2. Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že žalobca sa žalobou doručanou súdu dňa 28.09.2018, domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy istiny 1.633,47 Eur s úrokom vyčísleným na sumu 66,30 Eur, s úrokom z omeškania vyčísleným na sumu 0,81 Eur, ďalej zaplatenia úroku vo výške 11,50 % ročne z nezaplatenej istiny 1.633,47 Eur od 31.08.2018 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny 1.633,47 Eur od 31.08.2018 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov 66,30 Eur od 31.08.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania.
3. Žalobu odôvodnil žalobca tým, že dňa 30.10.2015 uzatvoril so žalovanou Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX (ďalej len „úverová zmluva“), na základe ktorej ako veriteľ poskytol žalovanej ako dlžníčke peňažné prostriedky vo výške 2.000,- Eur. Poskytnutý úver a úroky sa žalovaná zaviazala splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach a celý úver aj s príslušenstvom bola povinná splatiť do 25.10.2024. Žalobca uviedol, že neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy boli Obchodné podmienky pre úvery občanom - S. C. K., a. s. (ďalej len „OP“) a Všeobecné obchodné podmienky - S. C. K., a. s. (ďalej len „VOP“), a teda niektoré z náležitostí, ktoré má v zmysle právnych predpisov

zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať, sú v samotnom texte úverovej zmluvy a ďalšie náležitosti sú uvedené v uvedených OP a VOP. Náležitosti úverovej zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ resp. v neskorších zneniach zákona písm. l/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“) upravuje úverová zmluva v bode 1.2. v spojení s VOP a OP, z ktorých vyplýva tiež anuitné splácanie úveru, pričom počet a termíny splátok istiny aj úrokov sú rovnaké a sú určené termínom splatnosti anuitnej splátky. Uvedené platí aj pre údaj o výške, počte a termínoch splátok iných poplatkov. Poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia úverová zmluva neuvádza, nakoľko na základe úverovej zmluvy nevznikajú nesplatené zostatky s rôznymi úrokovými sadzbami. Ohľadne tejto náležitosti úverovej zmluvy poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR uznesenie z 22.02.2018 sp.zn. 3Cdo/146/2017 a uznesenie z 23.04.2018 sp.zn. 4Cdo/211/2017.

4. Žalobca v žalobe zdôraznil, že ako banka si s odbornou starostlivosťou preveril žalovanú ako žiadateľa o úver pred jeho poskytnutím ohľadom jej schopnosti splácania úveru v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z.. Pri posudzovaní bonity žalovanej pri tom bral do úvahy údaje zo Spoločného registra bankových informácií a Nebankového registra klientskych informácií (SRBI/NRKI), a to prevereními záväzkov žalovanej ako žiadateľa o úver a ich splácania a následne buď report zo Sociálnej poisťovne ohľadne preverenia príjmov žalovanej ako žiadateľky o úver v súlade s § 170 ods. 19 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení a vykonávacím predpisom (aktuálne č. 11/2018 Z.z.) a údaje poskytnuté samotnou žalovanou v Žiadosti o poskytnutie úveru ohľadom údajov o jej príjmoch, výdavkoch a záväzkoch alebo kreditné a debetné obraty na bežnom účte klienta - v prípade klientov, pre ktorých banka dlhodobo vedie bežný účet, na základe čoho je schopná s odbornou starostlivosťou posúdiť ich bonitu.

5. Žalobca uviedol, že po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaná porušila svoje zmluvné povinnosti (prestala uhrádzať jednotlivé splátky riadne a včas) a preto na základe Výzvy na predčasné splatenie rozhodol o predčasnej splatnosti úveru dňa 30.08.2018 v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, v súlade s úverovou zmluvou a OP, a to po zaslaní upozornenia na omeškanie a možnosť predčasného zosplatenia druhou upomienkou / opakovaným upozornením zo dňa 26.06.2018. Jeho pohľadávka ku dňu predčasného zosplatenia (dňa 30.08.2018) predstavovala 1.803,14 Eur a pozostávala z istiny poskytnutého úveru vo výške 1.633,47 Eur, keď žalovanej bol na základe úverovej zmluvy úver poskytnutý vo výške 2.000 Eur do dňa zosplatenia uhradila žalovaná na istinu sumu 366,53 Eur, na základe čoho dlžná istiny ku dňu zosplatenia predstavovala sumu 1.633,47 Eur, ďalej z úrokov 66,30 Eur, ktoré predstavujú dohodnutý úrok v zmysle úverovej zmluvy, ktorý bola žalovaná povinná platiť v rámci anuitných splátok poskytnutého úveru do predčasného zosplatenia, pričom úroková sadzba vo výške 11,50 % ročne vyplýva z úverovej zmluvy, ďalej z úrokov z omeškania 0,81 Eur, keď každá omeškaná dlžná splátka je odo dňa nasledujúceho po jej splatnosti úročená aj úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne, pričom úrok z omeškania bol dohodnutý v úverovej zmluve, ďalej z poplatkov 102,56 Eur za upomienky (15 Eur za každú) a za výzvu na predčasné splatenie úveru (30 Eur) v zmysle Sadzobníka poplatkov, prípadne tu boli zahrnuté poplatky za vedenie úverového účtu, ktoré boli účtované na ľarchu úverového účtu, pričom ich výška vyplýva priamo z úverovej zmluvy, tieto si však od žalovanej v súdnom konaní neuplatňuje. Žalovaná po zosplatení úveru do dňa podania žaloby neuskutočnila žiadnu úhradu.

6. Ohľadne úroku z omeškania zo zmluvného úroku poukázal žalobca na skutočnosť, že zmluvné úroky naakumulované ku dňu predčasného zosplatenia sú vyčíslené pevnou sumou a tieto sa ďalej po predčasnom zosplatení už nenavýšujú. K uvedenému poukázal žalobca na rozhodovaciu prax súdov s odvolaním sa na konkrétne súdne rozhodnutia. Ohľadne nároku na zmluvný úrok po predčasnom zosplatení žalobca mal za to, že nárok na zaplatenia úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatení s poukazom na § 502 ods. 1 a 3, § 499 a § 497 Obchodného zákonníka. I v uvedenom žalobca poukázal na rozhodovaciu prax súdov s odvolaním sa na konkrétne súdne rozhodnutia. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR z 21.08.2014 sp.zn. 33Cdo/212/2014, podľa ktorého na uvedenú otázku má súdna prax i odborná literatúra jednoznačnú odpoveď. V uvedenom žalobca poukázal v závere žaloby aj na návrh zákona (neskôr prijatý pod č. 106/2014 Z.z.) z roku 2013, ktorým sa mal meniť a dopĺňať Občiansky zákonník, ktorý obsahoval pod č. 1 ustanovenie, ktorým sa navrhovalo nasledujúce doplnenie Občianskeho zákonníka: „úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565“. Táto

navrhovaná zmena však nebola nikdy legislatívne prijatá a zákon č. 106/2014 Z.z. a ani žiadna iná zákonná novelizácia takého ani obdobné ustanovenie, odopierajúce veriteľovi nárok na zmluvné úroky po zosplatnení dlhu, neobsahuje.

7. Okresný súd rozhodnutie odôvodnil tým, že mal za preukázané, že v danej veci sa jedná o spotrebiteľský záväzkový vzťah, kde mali žalobca a žalovaná uzatvorenú Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXX-pôžička dňa 30.10.2015. Žalobca uzatvoril zmluvu o úvere ako veriteľ, žalovaná ju uzatvorila ako dlžníčka. Na základe zmluvy o úvere žalobca poskytol žalovanej spotrebiteľský úver v sume 2.000,- Eur za zmluvne dohodnutých podmienok. Okresný súd podrobil zmluvu o úvere súdnej kontrole z hľadiska ochrany žalovanej ako spotrebiteľky, hoci táto v konaní žiadnu obranu nevzniesla a vyhodnotil ju ako zmluvu spotrebiteľskú, kde žalobca (banka) konal v rámci svojho podnikania a obchodnej činnosti, keď v rámci tohto svojho podnikania a obchodnej činnosti poskytol žalovanej ako fyzickej osobe úver. Žalovaná pri uzatvorení zmluvného vzťahu nekonala v rámci svojho podnikania, preto má postavenie spotrebiteľa. Nakoľko ide o spotrebiteľskú zmluvu a vzťah medzi stranami sporu je spotrebiteľským, zmluva o úvere podlieha právnomu režimu § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), avšak prednostne právnomu režimu osobitného zákona, ktorým je zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len ZSU), v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy. Zmluva o úvere uzavretá medzi veriteľom a žalovanou je typickou spotrebiteľskou zmluvou, má spotrebiteľský charakter napriek povahe tzv. absolútneho obchodu (§ 497 Obchodného zákonníka, ďalej len ObZ) s poukazom na ustanovenie § 261 ods. 6 písm. d/ ObZ, podľa ktorého touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy okrem iného vyplývajúce i zo zmluvy o úvere (§ 497 ObZ). Typovo táto spotrebiteľská zmluva bola síce uzatvorená podľa § 497 ObZ ale nepochybne vzhľadom na svoj spotrebiteľský charakter táto podlieha právnomu režimu § 52 a nasledujúcich OZ a právnomu režimu už uvedeného zákona č. 129/2010 Z.z..

8. Okresný súd zdôraznil, že medzi stranami nebolo sporné uzavretie zmluvy o úvere, na základe ktorej mala žalovaná poskytnutý úver, ani samotný fakt, že žalovaná porušila svoj záväzok vyplývajúci zo zmluvy o úvere, keď prestala splácať poskytnutý úver riadne a včas v dohodnutých mesačných splátkach, čím porušila svoj záväzok vyplývajúci z článku 2. bod 2.1. zmluvy o úvere. Napokon žalobca túto skutočnosť preukázal prehľadom splácania úveru žalovanou do predčasného zosplatnenia úveru, ktorý žalovaná v konaní nerozporevala. V dôsledku porušenia povinnosti žalovanou splácať úver riadne a včas podľa dohodnutých zmluvných podmienok veriteľ, banka s poukazom na dojednanie v Obchodných podmienkach pristúpil k zosplatneniu dlhu pre neplnenie splátok úveru zo strany žalovanej, keď tak postupoval v zmysle bodu 2.8. písm. a/ Obchodných podmienok, tiež keď tak postupoval podľa § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ. Žalovaná podľa zmluvy o úvere sa zaviazala splácať úver s dohodnutými úrokmi v mesačných splátkach v sume 29,96 Eur so splatnosťou mesačnej splátky vždy v 25.-ty deň kalendárneho mesiaca s tým, že prvá splátka bola splatná dňa 25.11.2015. Zo stavu omeškaných splátok na úvere, ktorý predložil žalobca a ktorý žalovaná nerozporevala vyplýva, že žalovaná sa dostala do omeškania so splácaním mesačných splátok splatných dňa 25.05.2018, 25.06.2018, 25.07.2018 a 27.08.2018, keď v dôsledku tohto porušenia povinnosti žalovanej splácať mesačné splátky úveru riadne a včas žalobca predčasne zosplatnil úver ku dňu 30.08.2018.

9. Okresný súd po preskúmaní postupu banky skonštatoval, že boli dodržané všetky zákonné ustanovenia smerujúce k ochrane spotrebiteľa. Banka pred zosplatnením úveru vyzvala žalovanú na úhradu dlžných splátok výzvou zo dňa 26.06.2018, a nakoľko žalovaná doručenie tejto výzvy nerozporevala, súd vychádzal z tejto skutočnosti ako nespornej medzi stranami. Vo výzve zo dňa 26.06.2018 žalobca upozornil žalovanú na to, že je v omeškaní s úhradou mesačných splátok, vyčíslil ich na čiastku 117,60 Eur, keď ich žiadal uhradiť najneskôr do 01.07.2018 s upozornením, že inak využije svoje právo vyplývajúce z § 565 OZ a požiada o zaplatenie celej svojej pohľadávky. V tejto výzve teda banka umožnila žalovanej aby dlžné splátky uhradila do 01.07.2018. Nakoľko žalovaná dlžné splátky v tejto lehote neuhradila, žalobca vyhlásil úver za predčasne splatný ku dňu 30.08.2018 výzvou na predčasné splatenie úveru zo dňa 30.08.2018. V tejto výzve vyčíslil zostatok celého úveru predčasne zosplatneného na čiastku 1.803,14 Eur s príslušenstvom s tým, že žiadal úhradu tohto dlhu od žalovanej bezodkladne. Žalovaná v konaní nenamietala, že by jej táto výzva nebola doručená. Preto z tvrdenia žalobcu súd vychádzal ako z nesporného. Konečná splatnosť úveru v zmysle zmluvných dojednaní bola stanovená až na deň 25.10.2024, avšak nakoľko žalovaná porušila záväzok zo zmluvy o úvere, banka dôvodne predčasne zosplatnila úver ku dňu 30.08.2018, čím využila svoje oprávnenie predčasne

zosplatniť úver jednak v zmysle zákona, a jednak v zmysle dohodnutých Obchodných podmienok v bode 2.8., ktoré boli neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere.

10. Pokiaľ ide o samotnú zmluvu o úvere z hľadiska zákona č. 129/2010 Z.z., okresný súd dospel k záveru, že táto obsahuje všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 ZSU a že zmluva o spotrebiteľskom úvere má všeobecné náležitosti podľa Občianskeho zákonníka. Výšku priznanej sumy odôvodnil okresný súd tým, že nakoľko žalovaná vyčerpala úver v čiastke 2.000,- Eur, a na istinu úveru doposiaľ uhradila čiastku 366,53 Eur, dlhuje žalobcovi na istine čiastku 1.633,47 Eur (2.000,- Eur - 366,53 Eur). Žalobca v konaní uplatnil nárok i na zaplatenie zmluvných úrokov vyčíslených na čiastku 66,30 Eur do predčasného zosplatnenia úveru, ktoré predstavujú dohodnutý úrok v zmysle zmluvy o úvere. Žalovaná sa zaviazala v zmluve o úvere splácať v rámci anuitných splátok poskytnutého úveru i dojednané úroky vo výške 11,50 % ročne, keď toto dojednanie vyplýva priamo zo zmluvy o úvere. Žalobca v konaní predložil prepočet týchto zmluvných úrokov (č.l. 45 spisu), z ktorého vyplýva, že žalovaná ku dňu predčasného zosplatnenia úveru, t.j. ku dňu 30.08.2018 dlhovala na úrokoch čiastku 66,30 Eur. Na úrokoch k tomuto dňu zaplatila čiastku 532,27 Eur, k tomuto dňu úroky boli vyčíslené na čiastku 598,57 Eur, rozdiel predstavuje na úrokoch do dňa predčasného zosplatnenia úveru čiastku 66,30 Eur. Na základe tejto skutočnosti potom okresný súd žalobcovi prisúdil voči žalovanej nárok i na zaplatenie úrokov z úveru do predčasného zosplatnenia úveru v čiastke 66,30 Eur, tak ako to uplatnil žalobca v žalobe.

11. Žalobca v konaní uplatnil nárok i na zaplatenie úrokov z úveru vo výške 11,50 % ročne z nesplatenj istiny 1.633,47 Eur od 31.08.2018, t.j. po predčasnom zosplatnení úveru, a to až do zaplatenia. Tento nárok posúdil okresný súd ako nedôvodný a v tejto časti žalobu zamietol. V uvedenej veci dospel k záveru, že žalobcovi ako veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutého úveru len do predčasnej splatnosti dlhu, a to z nasledovných dôvodov:

12. Okresný súd uviedol, že problematika platenia zmluvných úrokov z úveru po jeho splatnosti je v rozhodovacej praxi všeobecných súdov Slovenskej republiky posudzovaná odlišne. Skonštatoval, že zmluvný úrok je odplatom (cenou) za poskytnutie finančných prostriedkov a tvorí tak ekonomickú podstatu poskytovania finančných prostriedkov ako podnikateľskej činnosti veriteľa. Dlžník je povinný platiť zmluvný úrok vo vzťahu k jednotlivej splátke až do času jej riadneho splatenia, preto v prípade straty nároku na zaplatenie úveru v splátkach, teda v prípade, ak dôjde k zosplatneniu úveru, takáto povinnosť platiť úrok z úveru aj po zosplatnení, zaniká. Ak teda v súdnej veci nastal stav - predčasné zosplatnenie úveru, a súčasne spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľovi patrili úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol spotrebiteľ vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľovi by naďalej patrili úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Popreli by sa tým účinky veriteľom vyvolanej zmeny spôsobu splatnosti záväzku a veriteľovi by úroky patrili tak, ako keby k zmene ani nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nejaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Jednorazovým zosplatnením úveru veriteľom vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa už ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru, s ktorým sa spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Ak by napriek uvedenému existovalo i zmluvné dojednanie (žalobca to v žalobe však netvrdil), ktoré z protiprávnym stavom by spájalo aj nárok na zmluvné úroky, teda na odplatné nároky patriace len pre prípad splácania úveru v splátkach, takéto dojednanie podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) by bolo absolútne neplatné ako neprijateľná zmluvná podmienka. Úrok z úveru patrí veriteľovi len za požičanie peňazí, ku ktorému po zániku zmluvného vzťahu nedochádza. Doba splatnosti zmluvných úrokov sa zhoduje s dobou splatnosti úveru, čo znamená, že celková suma úrokov musí byť zaplatená najneskôr zaplatením poslednej splátky úveru. Súd pri tomto závere vychádzal z právnych názorov vyslovených v rozsudku Krajského súdu Prešov sp.zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30.06.2015, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 16Co/322/2015 zo dňa 12.05.2016, sp.zn. 12Co/409/2017 zo dňa 18.01.2018, sp.zn. 14Co/79/2017 zo dňa 14.11.2017, sp.zn. 15Co/296/2016.

13. Okresný súd tiež uviedol, že aplikačná prax súdov sa otázkou priznania úrokov za úver po splatnosti pohľadávky, a teda popri úroku z omeškania či iných sankciách už zaoberala a tomto smere poukázal

na rozhodnutie obchodnoprávneho senátu NS SR sp.zn. 4Obo/143/1998 zo dňa 01.07.2000, z ktorého vyplýva, že zmluvné úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov patria len do splatnosti dlhu. Od splatnosti dlhu je dlžník v omeškaní a vzniká jeho povinnosť platiť úroky z omeškania. Zmluvné úroky predstavujú príslušenstvo pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 OZ, ktoré nemožno ďalej úročiť úrokom z omeškania. I keď ide o rozhodnutie obchodnoprávneho (nie občianskoprávneho) senátu, je možné ho podľa názoru súdu aplikovať práve na špecifický spotrebiteľský právny vzťah. Za úver nepochybne možno dohodnúť úroky a možno dohodnúť aj obdobie na užívanie finančných prostriedkov (úverové obdobie). Zákon umožňuje dodávateľovi na určitú dobu (do splatnosti) podľa jeho predstáv poskytnúť úver a vypýtať si za to dohodnuté úroky. Od začiatku sa prirodzene sledujú úroky na dohodnutú dobu, ktorej koniec završuje tzv. splatnosť úveru. Zo zákonom stanovených dôvodov, napríklad nesplácanie úveru, má dodávateľ tiež právo splatnosť posunúť. Niet zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť úroky popri úrokoch z omeškania. Ak úver nie je splatený po splatnosti, zákon priznáva za zadržovanie finančných prostriedkov sankcie, či už zákonné úroky t.j. zákonné úroky z omeškania s kogentne stanoveným limitom alebo zmluvné, akým je napríklad zmluvná pokuta. Úrok predstavuje cenu peňazí, ktorý pokrýva absentujúci zisk veriteľovi a je splácaný v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky, ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty, získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru vrátane úrokov, kapitalizovaný ku dňu zosplatenia úveru. V tomto prípade svojim právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu z istinou úveru a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. V tomto rozdielne spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov od spotrebiteľa. Teda nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem vyvinúť úsilie smerujúce ku skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky na vymoženie jednorazovo zosplatennej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav ako v súdnej veci, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktoré by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval, ako by k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré by mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Tým by bola založená nerovnováha medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ktorá nemôže požívať právnu ochranu. V tomto smere súd poukazuje i na záver Krajského súdu Banská Bystrica v rozsudku sp.zn. 17Co/354/2015 zo dňa 22.06.2016. Na základe týchto skutočností potom súd posúdil nárok žalobcu na zaplatenie úrokov z úveru vo výške 11,50 % ročne, konkrétne z nezaplatennej istiny 1.633,47 Eur po predčasnom zosplatení úveru t.j. od 31.08.2018 do zaplatenia za nedôvodný a preto žalobu v tejto časti zamietol. Ohľadne tohto nároku sa nestotožnil s právnou argumentáciou žalobcu v žalobe.

14. Okresný súd v odôvodnení uviedol, že žalobca si v konaní uplatnil aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny 1.633,47 Eur od 31.08.2018 do zaplatenia. Tento nárok žalobcu súd posúdil okresný súd ako opodstatnený a v tejto časti žalobe žalobcu vyhovel. Uviedol, že žalovaná je preukázateľne v omeškaní s úhradou istiny 1.633,47 Eur, pričom jej omeškanie stále trvá. Žalobca má preto nárok voči žalovanej na zaplatenie z prisúdenej istiny úrokov z omeškania po predčasnom zosplatení úveru od 31.08.2018 až do zaplatenia. Úroky z omeškania do predčasného zosplatenia úveru boli priznané žalobcovi v čiastke 0,81 Eur. Žalovaná je preukázateľne v omeškaní so zaplatením istiny 1.633,47 Eur aj po predčasnom zosplatení úveru, jej omeškanie trvá, žalobca má v zmysle § 517 ods. 1 prvá veta v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka nárok na zaplatenie sankcie za omeškanie žalovanej s vrátením istiny, keď ide o zákonný nárok, pričom žalobca má nárok na zaplatenie týchto úrokov z omeškania v zákonnej výške, ktorá je daná a vyplýva už z citovaných zákonných ustanovení. Výška úrokov z omeškania v zmysle týchto zákonných ustanovení je o 5 % bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu

omeškania s plnením peňažného dlhu. Žalovaná sa dostala do omeškania s plnením peňažného dlhu už v mesiaci máj 2018, kedy základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky bola 0 %, zvýšená o 5 percentuálnych bodov bola 5 %, žalobca má preto nárok na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne, teda v tejto zákonnej výške, keď v tejto časti podal žalobu opodstatnene a dôvodne. Preto súd žalobcovi priznal nárok na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny od 31.08.2018 do zaplatenia, tak ako žiadal žalobou.

15. Nárok žalobcu na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov 66,30 Eur od 31.08.2018 do zaplatenia posúdil okresný súd ako nedôvodný a v tejto časti žalobu zamietol. Podľa názoru okresného súdu nemožno priznať príslušenstvo z príslušenstva pohľadávky, keďže úroky, úroky z omeškania a poplatok z omeškania sú podľa § 121 ods. 3 OZ príslušenstvom pohľadávky, teda príslušenstvom istiny. Je totiž nevyhnutné rozdeľovať medzi hlavným peňažným záväzkovým vzťahom a vedľajším. Kým hlavným záväzkovým vzťahom je kauza, ktorá smeruje priamo k zaplateniu určitej čiastky peňazí, vedľajším je vzťah úrokový, ktorý je vzťahom akcesorickým. Zánikom hlavného záväzku zaniká aj akcesorický záväzok úrokový a pretrváva iba povinnosť zaplatiť už nárokovateľné úroky. Tým, že dlžník včas nezaplatí úroky z istiny, sa dlžník dostáva do omeškania s plnením príslušenstva, nie do omeškania s plnením vlastného dlhu. Právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva potom veriteľ nemá preto, že ani Občiansky ani Obchodný zákonník mu túto možnosť nepriznávajú. Ani jeden z uvedených kódexov neumožňuje priznať majetkovú sankciu pre prípad omeškania sa s plnením príslušenstva pohľadávky. Nárok na príslušenstvo z príslušenstva neplynie ani z dikcie ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka (obdobne rozhodnutie veľkého senátu Najvyššieho súdu Českej republiky v rozsudku sp.zn. 35Odo101/2002 z 24.03.2004, rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 29Odo919/2006 zo dňa 30.08.2006 a rozsudok veľkého senátu občianskoprávneho a obchodného kolégia najvyššieho súdu sp.zn. 31Cdo/2036/2009 zo dňa 17.08.2011). Okresný súd súčasne poznamenal, že aj v prípade, ak by medzi stranami sporu došlo k zmluvnej dohode, v zmysle ktorej by veriteľ bol oprávnený požadovať od dlžníka úroky z omeškania z omeškaných úrokov z úveru (žalobca to však v žalobe netvrdil), Najvyšší súd Českej republiky zaujal názor, že takéto dojednanie by bolo neplatné pre rozpor s dobrými mravmi, teda podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Na základe uvedeného v podmienok v predmetnom prípade, kedy úverová zmluva má charakter spotrebiteľskej zmluvy medzi dodávateľom a spotrebiteľom, súd by takéto zmluvné ustanovenie musel podrobiť súdnemu prieskumu, či sa nejedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku, a teda vyhodnotiť jeho platnosť, resp. neplatnosť v závislosti od toho, či nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Pokiaľ žalobca v žalobe poukazuje na názory vyslovené v iných rozhodnutiach krajského súdu, okresný súd zdôraznil, že nie je viazaný názorom krajského súdu vyslovenom v inom súdnom rozhodnutí. Z uvedených dôvodov okresný súd nárok žalobcu na zaplatenie úrokov z omeškania z nezaplatených úrokov 66,30 Eur vo výške 5 % ročne od 31.08.2018 do zaplatenia zamietol.

16. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP tak, že vyslovil, že žalobca má nárok na plnú náhradu trov konania, t.j. v rozsahu 100 %, keďže bol plne úspešný čo do istiny a časti žalovaného príslušenstva a neúspešný v nepatrnej časti žalovaného príslušenstva.

17. Voči druhej výrokovej vete rozhodnutia okresného súdu podal odvolanie žalobca. Rozsudok v napadnutej časti označil za nesprávny a odvolanie odôvodnil tým, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP.

18. Žalobca zotrval na stanovisku, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, a teda trvá aj po predčasnom zosplatnení úveru. Poukázal na ust. § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka (ďalej len ObZ) a na doktrínálny výklad citovaných ustanovení, z ktorého vyplýva, že z podstaty úroku ako ceny peňazí možno vyvodiť, že povinnosť dlžníka platiť úrok trvá až do doby vrátenia úveru. Vzhľadom na dispozitívnosť ustanovení zmluvy o úvere si strany môžu dojednať platenie úrokov aj odchyľne. Pravidlo, že úroky sa platia do skutočného vrátenia istiny veriteľovi podľa žalobcu potvrdzuje aj ust. § 16 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. zmluvy o spotrebiteľských úveroch, v zmysle ktorého ak spotrebiteľ splatí spotrebiteľský úver úplne alebo čiastočne pred dohodou splatnosti, je povinný uhradiť úrok a náklady len za časové obdobie od poskytnutia spotrebiteľského úveru do jeho splatenia. Žalobca uviedol, že tvrdenie, že po zosplatnení úveru veriteľovi neprislúcha nárok na odplatu za poskytnuté peňažné prostriedky nemá oporu v právnych predpisoch. Obchodný zákonník priznáva veriteľovi právo na dohodnutý úrok od poskytnutia peňažných

prostriedkov, pričom stanovuje moment vzniku tohto nároku a moment zániku neustanovuje. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu dobu nároku veriteľa na dohodnutý úrok ohraničiť, nepochybne by tak urobil. Žalobca v odvolaní poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 11Co/12/2017-90 zo dňa 31.01.2017, podľa ktorého, keďže zmluva neobsahuje dohodu o úroku odlišnú od zákona, platí ust. § 497 ObZ. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožniť s úrokom z omeškania. Úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov a predstavujú cenu úveru. Dlžník je povinný ich platiť od okamihu ich reálneho poskytnutia do reálneho vrátenia, či už v dohodnutej lehote, alebo v omeškaní. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka a ktoré je skutočnosťou, ktorý zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka. Samotný vznik nároku na úrok z úveru neovplyvňuje.

19. Žalobca uviedol, že ust. § 506 ObZ upravuje špecifický prípad odstúpenia od zmluvy veriteľom pri omeškaní dlžníka, ktoré môže veriteľ využiť, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok, alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Toto odstúpenie nespôsobuje zánik záväzku ex tunc. Právo veriteľa, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi trvá, táto povinnosť odstúpením od zmluvy nezaniká. Ide o právny inštitút na ochranu veriteľa, s jeho využitím sa veriteľ nemôže dostať do horšieho postavenia, než v akom bol pred odstúpením od zmluvy, situácia nastala totiž pre neplnenie si povinností dlžníka. Základnou zásadou spotrebiteľského práva je ochrana pred neprijateľnými podmienkami, to však neznamená vylúčenie aplikácie ustanovení na ochranu veriteľa pri neplnení si povinností dlžníka. Žalobca pritom poukázal na vybrané rozhodnutia krajských súdov, napríklad Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Co/23/2017 a 43Co/28/2017, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8Co/193/2017, 7Co/366/2017, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/297/2017, 5Co/311/2017, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/138/2017, 8Co/206/2018, 3Co/108/2017, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co/36/2018, 9Co/38/2018, 6Co/190/2014 a na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky č.k. 33Cdo 212/2014 zo dňa 21.08.2014, z ktorého vyplýva záver, že pre posúdenie primeranosti výšky úrokového zaťaženia nemožno obe sadzby úrokov sčítať a že zákonné úroky z omeškania nenahradzujú od splatnosti pohľadávky úroky, ktoré si strany dojednali.

20. K nároku veriteľa na úrok z omeškania z kapitalizovaných zmluvných úrokov žalobca odkázal na rozsudky Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 14Co/542/2016, 43Co/19/2017, 13Co/577/2016, Krajského súdu v Nitre sp.zn. 25Co/219/2017, 12Co/116/2017, 12Co/70/2018, Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 6Co/78/2018, 9Co/270/2017, Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 19Co/143/2017 a Krajského súdu v Prešove sp.zn. 4Cob/62/2007. Uviedol, že vzhľadom na citované rozhodnutia s poukazom na ústavný princíp právnej istoty, ktorého súčasťou je aj predvídateľná a konzistentná judikatúra mal za to, že má popri nároku na úrok z omeškania z istiny dlhu aj na úrok z omeškania zo zmluvných úrokov. Nárok na úrok z omeškania zo zmluvných úrokov je nárokom, ktorý predpokladá aj ust. § 497 ObZ, pretože žiadne ani citované, ani iné zákonné ustanovenie tento nárok svojim znením nespochybňuje. Žalobca poukázal na fakt, že zmluvné úroky boli vyčíslené pevnou sumou ako zmluvný úrok naakumulovaný z istiny do dňa zosplatnenia a tento sa ďalej po zosplatnení celého dlhu nenavýšuje. Práve z tohto dôvodu nejde o rozpor so zásadou anatocizmu, ktorá má zamedziť neodôvodnenému navyšovaniu nárokov veriteľov. Podstatné je tiež rozlišovanie medzi úrokmi z úrokov (tzv. anatocizmus) a úrokmi z omeškania z úrokov. Na rozdiel od zmluvných úrokov úroky z omeškania predstavujú sankčný mechanizmus, ktorý nastupuje zo zákona, pričom poukázal na ust. § 517 OZ a § 369 ObZ. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 388 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil tak, že návrhu žalobcu vyhovie.

21. Žalovaná sa k odvolaniu nevyjadrila.

22. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa ustanovení § 379 a § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP, pretože nie je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie a nevyžaduje to ani dôležitý verejný záujem. Rozsudok bol v zmysle § 378 ods. 1 a § 219 ods. 1 CSP odvolacím súdom verejne vyhlásený, čo bolo v zmysle § 219 ods. 3 CSP oznámené na úradnej tabuli krajského súdu.

23. Odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu tak, ako ho zistil okresný súd: Dňa 30.10.2015 bola medzi žalobcom ako bankou a žalovanou ako klientom banky uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom

úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX-Pôžička (ďalej len „zmluva o úvere“) podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka.

24. Na základe zmluvy o úvere, čl. 1. bod 1.1. žalobca poskytol žalovanej peňažné prostriedky za podmienok uvedených v zmluve, v Obchodných podmienkach pre úvery občanom (ďalej len „OP“) a vo Všeobecných obchodných podmienkach (ďalej len „VOP“), ktoré tvorili jej neoddeliteľnú súčasť. Podľa tohto bodu 1.2. zmluvy o úvere úroková sadzba pri poskytnutí úveru až do jeho splatnosti bola dojednaná ako fixná, a to 11,5 % ročne. Z bodu 1.2. tohto článku zmluvy o úvere vyplýva, že žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 2.000,- Eur. Ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) predstavovala 13,23 % s tým, že RPMN bola vypočítaná za predpokladu, že úver bol vyčerpaný jednorazovo v plnej výške, že poplatky a úroková sadzba ostanú po celú dobu zmluvného vzťahu nezmenené a vychádzajú z nasledovných parametrov uvedených v zmluve o úvere: výška anuitnej splátky, počet splátok, výška poplatku za poskytnutie úveru. Celková čiastka, ktorú sa zaviazala žalovaná zaplatiť na vrátenie úveru a celkových nákladov spojených s úverom bola vyčíslená na sumu 3.295,68 Eur. Priemerná hodnota RPMN bola ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere 15,44 %. Strany úverovej zmluvy si dojednali i poplatok za poskytnutie úveru 60,- Eur a poplatok za poistenie schopnosti splácať úver 0,73 Eur/mesačne. Úver bol poskytnutý ako bezúčelový/na splatenie záväzkov klienta. Žalovaná sa zaviazala úver splácať vo výške anuitnej splátky 29,96 Eur, termín splatnosti prvej anuitnej splátky bol dojednaný na deň 25.11.2015. Žalovaná sa zaviazala na úver zaplatiť 108 anuitných splátok. Splatnosť celého úveru bola dojednaná na deň 25.10.2024, periodicita a termín splatnosti anuitnej splátky bol dojednaný mesačne, v 25. deň kalendárneho mesiaca. Spôsob splácania úveru bol dojednaný inkasom z osobného účtu v banke žalovanej resp. príkazom na úhradu v prospech inkasného účtu uvedeného v zmluve o úvere. Odplata za úver bola vyčíslená v % 14,94. V zmluve bol dojednaný i úrok z omeškania 5 % ročne a poplatky špecifikované v zmluve za čo konkrétne poplatky budú účtované a v akej sume.

25. V článku 2. bod 2.1. zmluvy o úvere sa žalovaná zaviazala riadne a včas plniť si všetky svoje záväzky vyplývajúce z tejto zmluvy, riadne a včas splácať úver, platiť banke poplatky súvisiace s úverom uvedené v zmluve o úvere. V článku 2. v bode 2.8. úverovej zmluvy žalovaná vyhlásila, že bola informovaná o úrokovej sadzbe, poplatkoch a nákladoch súvisiacich s úverom podľa § 37 ods. 2 Zákona o bankách, prevzala a oboznámila sa pred uzatvorením zmluvy s jej súčasťami a to formulárom so štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere, s OP, s VOP a so Sádzobníkom banky. Ďalej vyhlásila, že prevzala a oboznámila sa pred uzatvorením zmluvy s poistnou zmluvou a s Všeobecnými poistnými podmienkami pre poistenie schopnosti splácať úver.

26. Pred uzatvorením Zmluvy o úvere podala žalovaná banke Žiadosť o poskytnutie spotrebného úveru zo dňa 30.10.2015, ktorej bolo pridelené číslo rovnaké ako na zmluve o úvere. Touto žiadosťou súčasne žalovaná požiadala o zriadenie osobného účtu v banke. Uviedla aj základné údaje k úveru, keď požiadala o úver v sume 2.000,- Eur s dobou splácania na 9 rokov s tým, aby splatnosť splátky bola k 25.- temu dňa v mesiaci. Žalovaná v žiadosti súčasne uviedla základné údaje o svojej osobe, svoj rodinný stav, počet vyživovacích povinností, kontaktné údaje, vzdelanie, údaje o svojich príjmoch a svojom zamestnávateľovi, ako i údaje o svojich výdavkoch a splátkach iných úverov. V žiadosti uviedla priemerný čistý mesačný príjem 650 Eur a žiadne vyživovacie povinnosti. Ohľadne osobného stavu uviedla, že je slobodná a spláca úvery v čiastke 94 Eur.

27. Listom zo dňa 26.06.2018 označeným ako Opakované upozornenie, žalobca žalovanú naposledy vyzval k zaplateniu omeškaných splátok úveru poskytnutého na základe zmluvy o úvere zo dňa 30.10.2015. Výšku omeškaných splátok vyčísliť na čiastku 117,60 Eur. Súčasne žalovanú upozornil, že si z titulu trvajúceho porušenia zmluvných povinností žalovanou uplatňuje i zmluvnú pokutu vo výške 15 Eur. Sumu 132,60 Eur žiadal od žalovanej uhradiť najneskôr do 01.07.2018. Ďalším upozornením banky v tomto liste pre žalovanú bola skutočnosť, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy banka uplatní svoje právo vyplývajúce z § 565 Občianskeho zákonníka a požiadá o splatenie celej svojej pohľadávky. Celá pohľadávka banky k tomuto dňu predstavovala sumu 1.738,54 Eur.

28. Výzvou zo dňa 30.08.2018 označenou ako Výzva na predčasné splatenie úveru, banka rozhodla o predčasnej splatnosti celého úveru ku dňu 30.08.2018, ktorú skutočnosť oznámila týmto listom, resp. touto výzvou žalovanej. Súčasne vyzvala žalovanú na úhradu sumy z úveru vo výške 1.773,14 Eur s tým, že banka výzvu spoplatnila sumou 30,- Eur. Celkovú pohľadávku tak vyčísliť na sumu 1.803,14 Eur s príslušenstvom keď vyzvala žalovanú na bezodkladnú úhradu jej dlhu.

29. Podľa prehľadu splácania - do predčasného zosplatnenia úveru bol úver uhrádzaný do 03.05.2018, zosplatnený bol dňa 30.08.2018, keď do zosplatnenia úveru žalovaná uhradila na úver čiastku 912,67 Eur s tým, že posledná splátka bola uhradená dňa 03.05.2018, zo sumy 912,67 Eur na úrok bola započítaná čiastka 532,27 Eur, na istinu čiastka 366,53 Eur a na poistné čiastka 13,87 Eur, nesplatená istina činila sumu 1.633,47 Eur. Po predčasnom zosplatnení úveru žalovaná neuhradila na úver žiadnu čiastku.

30. Žalobca v konaní doložil i stav omeškaných splátok na úvere ku dňu zosplatnenia úveru, žalovaná pred zosplatnením úveru bola v omeškaní s úhradou splátok splatných dňa 25.05.2018, dňa 25.06.2018, dňa 25.07.2018 a dňa 27.08.2018 v sume po 29,96 Eur. Ku dňu 30.08.2018 dlhovala na splátkach čiastku 1.579,93 Eur + 119,84 Eur čo spolu predstavovalo na istine dlh 1.699,77 Eur. Žalobca tiež doložil prepočet zmluvných úrokov do zosplatnenia v sume 66,30 Eur (č.l. 45 spisu) a prepočet úrokov z omeškania ku dňu zosplatnenia úveru vo výške 0,81 Eur (č.l. 46 spisu).

31. Žalobca ďalej v konaní predložil aj doklady o preverení bonity žalovanej pred uzatvorením zmluvy o úvere, konkrétne údaje zo Spoločného registra bankových informácií a Nebankového registra klientskych informácií a report zo Sociálnej poisťovne.

32. Podľa § 290 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

33. Podľa § 295 CSP, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

34. Podľa § 300 CSP, na konanie podľa tohto oddielu sa primerane použijú všeobecné ustanovenia o konaní, ak nie je ustanovené inak.

35. Podľa § 2 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa je spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania.

36. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len ZSÚ), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

37. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, účastníkom ktorých je spotrebiteľ sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

38. Podľa § 54 ods. 1, prvá veta OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa.

39. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

40. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len ObZ) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

41. Podľa § 502 ods. 1 veta prvá ObZ, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

42. Podľa bodu 2.4 Obchodných podmienok pre úvery občanom, ktoré sú podľa bodu 1.1 Zmluvy o úvere súčasťou zmluvného vzťahu, klient musí platiť úrok z poskytnutých peňažných prostriedkov. Úver sa úročí denne odo dňa prvého čerpania úveru (vrátane) do dňa predchádzajúceho dňu splatenia úveru (vrátane) zo sumy aktuálneho zostatku čerpaného úveru.

43. Žalobca v odvolaní zotrval na stanovisku, že nárok veriteľa na zaplatenie úrokov z poskytnutého úveru trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov do ich úplného zaplatenia a nie iba do zosplatenia úveru. Okresný súd v napadnutom rozhodnutí naopak vyslovil záver, že veriteľovi patria úroky iba do splatnosti dlhu a následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. Uviedol, že v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru aj úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi.

44. Posúdenie nároku veriteľa na zaplatenie úrokov z istiny poskytnutej dlžníkovi na základe zmluvy o úvere závisí od charakteru právneho vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom. V prejednávanom prípade okresný súd správne zistil, že žalovaný mal pri uzatváraní právneho úkonu postavenie spotrebiteľa a že Zmluva o úvere, ktorú uzavrel so žalobcom, spĺňa kritériá vymedzenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm. d) Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len ZSÚ).

45. Spotrebiteľský úver je vymedzený v § 1 ods. 2 ZSÚ ako dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere tak môže zahŕňať nielen zmluvu o pôžičke podľa Občianskeho zákonníka, ale výslovne na základe ust. § 1 ods. 2 ZSÚ môže byť spotrebiteľským úverom aj zmluva o úvere, ktorá je upravená v slovenskom právnom poriadku výlučne v Obchodnom zákonníku. Právne vzťahy, ktoré sú upravené výlučne v Obchodnom zákonníku je možné posudzovať iba podľa Obchodného zákonníka. Tento záver nie je v rozpore s ust. § 52 ods. 1 veta tretia Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

46. Ustanovenia Občianskeho zákonníka je možné použiť iba za predpokladu, že daný právny vzťah výslovne upravujú, alebo aspoň pripúšťajú analógiu, teda aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré sú najbližšie obsahom a účelom k danému právnomu vzťahu podľa § 853 OZ. Využitie analogických ustanovení Občianskeho zákonníka je podľa § 853 OZ prípustné iba vtedy, keď daný občianskoprávny vzťah nie je upravený nielen Občianskym zákonníkom, ale ani iným zákonom. V prípade, kedy iný platný zákon konkrétny právny vzťah upravuje, nie sú splnené podmienky na aplikáciu analogických ustanovení Občianskeho zákonníka a daný právny vzťah sa posudzuje podľa toho platného zákona, ktorý ho upravuje. V opačnom prípade by Občiansky zákonník ako zákon všeobecný nadobudol absolútnu prednosť pred zákonmi špeciálnymi aj v tých prípadoch, kedy na rozdiel od špeciálnych zákonov určité právnu oblasť vôbec neupravuje.

47. Z uvedeného vyplýva, že Občiansky zákonník sa v prípade právnych vzťahov, ktorých účastníkom je spotrebiteľ použije prednostne vo všetkých ustanoveniach, ktoré Občiansky zákonník upravuje, ako napr. dĺžka premlčacej doby, výška úrokov z omeškania a podobne. V prípade vymedzenia náležitostí konkrétneho zmluvného typu, ktorý Občiansky zákonník naopak neupravuje, ale je upravený v Obchodnom zákonníku, bude platiť zákonné vymedzenie zmluvného typu v Obchodnom zákonníku. Preto všeobecná definícia zmluvy o úvere, obsiahnutá v ust. § 497 ObZ je platná a účinná aj pre vymedzenie zmluvy o úvere, uzavretej spotrebiteľom. Zároveň prípustnosť uzavretia Zmluvy o úvere, ako zmluvy o spotrebiteľskom úvere výslovne pripustil Zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorý zmluvu o úvere vymenoval ako jednu z foriem spotrebiteľského úveru. Ustanovenie § 52 ods. 1 OZ tak zvýraznilo ochranu spotrebiteľa ako slabšieho účastníka právneho vzťahu v tom smere, že ak niektorú náležitosť jeho právneho vzťahu upravuje pre spotrebiteľa priaznivejšie ako Obchodný zákonník, tak spotrebiteľovi sa poskytne táto priaznivejšia ochrana. Občiansky zákonník však citovaným ustanovením nepoprel možnosť, aby spotrebiteľia uzatvárali zmluvu o úvere, rovnako ako žiaden iný predpis nepoprel právo

zmluvných strán, aby zmluva o spotrebiteľskom úver mala formu zmluvy o úvere. Naopak, toto právo výslovne vyplýva zo Zákona o spotrebiteľských úveroch a nie je možné zvrátiť ho výkladom súdu tak, že vymedzenie zmluvy o úvere, so všetkými jej pojmovými znakmi nie je v prípade spotrebiteľského vzťahu možné aplikovať a naopak je nutné prostredníctvom analógie aplikovať také ustanovenie Občianskeho zákonníka, ktoré je obsahom a účelom najbližšie k zmluve o úvere.

48. Zmluva o úvere je tzv. absolútnym obchodom v zmysle ustanovenia § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka, ktorý kogentným spôsobom vymedzuje, ktoré záväzkové vzťahy podliehajú právnej úprave obsiahnutej v tretej časti Obchodného zákonníka, kde sa uplatní právna úprava Obchodného zákonníka ako lex specialis vo vzťahu k všeobecnej úprave v Občianskom zákonníku. Ide o obligatórne uplatnenie Obchodného zákonníka. V týchto prípadoch nemožno aplikáciu Obchodného zákonníka vylúčiť dohodou strán. Bez ohľadu na povahu jeho účastníkov sa takýto právny vzťah riadi vždy Obchodným zákonníkom. Tým nie je dotknutá subsidiárna aplikácia Občianskeho zákonníka v otázkach, ktoré Obchodný zákonník neupravuje na základe výslovného zmocnenia obsiahnutého v ustanovení § 1 ods. 2, podľa ktorého sa právne vzťahy uvedené v odseku 1 spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon. Ako bolo vyššie uvedené, v tých prípadoch, kedy Občiansky zákonník určitý vzťah upravuje, je v spotrebiteľskom vzťahu prednostná aplikácia Občianskeho zákonníka aj vtedy, ak by sa inak mali použiť normy Obchodného práva.

49. Z obsahu § 497 ObZ vyplýva, že zmluva o úvere je zmluvou konsenzuálnou a pre jej vznik stačí dohoda aspoň o uvedených náležitostiach, pričom sa nevyžaduje ani to, aby k poskytnutiu peňažných prostriedkov skutočne došlo. Tým sa vlastne zmluva o úvere líši od zmluvy o pôžičke podľa § 657 OZ. Ďalšou odlišnosťou je to, že predmetom prenechania pri zmluve o úvere môžu byť len peňažné prostriedky, zatiaľ čo pri zmluve o pôžičke je možné prenechať akékoľvek veci určené podľa druhu. Zmluva o úvere musí vždy obsahovať záväzok zaplatiť za poskytnuté peňažné prostriedky úroky, pričom zmluva o pôžičke takéto dojednanie neobsahuje. Je tak vylúčené, aby sa zmluvné strany v zmluve o úvere dohodli na bezúročnom poskytnutí peňažných prostriedkov, inak by zmluva mala len charakter zmluvy inominátnej podľa § 269 ods. 2 ObZ.

50. Zo zákonného vymedzenia zmluvy o úvere nevyplýva povinnosť dlžníka dohodnutý úver skutočne čerpať, preto z tohto hľadiska zmluva o úvere predstavuje záväzok veriteľa mať zmluvou dohodnuté peňažné prostriedky k dispozícii pre dlžníka po dohodnutú dobu, prípadne až do požiadania dlžníka, ak nedôjde k zániku záväzku veriteľa skôr, napr. dohodou alebo výpoveďou poskytnutia úveru podľa § 500 ObZ. Výška úveru je spravidla dohodnutá v zmluve vo forme určitého limitu, do ktorého môže dlžník úver čerpať. Okrem podstatných častí obsahuje zmluva o úvere aj výšku úrokov, lehotu na vrátenie úveru a ďalšie náležitosti, pričom väčšinu náležitostí pri úveroch poskytovaných bankami obsahujú úverové podmienky, na ktoré zmluva o úvere odkazuje.

51. Zmluva o úvere je súčasne zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 OZ, kedy na jednej strane stojí banka ako osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení Zmluvy o úvere koná v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a na strane druhej žalovaný ako spotrebiteľ, teda fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení Zmluvy o úvere nekoná v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti alebo v rámci samostatného výkonu svojho povolania. Z obsahu zmluvy o úvere uzavretej medzi stranami sporu jednoznačne vyplýva, že bola uzavretá nielen podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ale aj podľa Občianskeho zákonníka a podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako osobitného právneho predpisu.

52. V § 499 ObZ je dohodnutá odplata za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky, ak je poskytovanie úveru predmetom podnikania veriteľa - žalobcu, s čím nesporne súvisí aj § 502 ObZ, v ktorom sú upravené práve úroky za poskytnutie úveru.

53. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že pojem odplaty za dojednanie záväzku poskytnúť úver je treba odlišovať od úrokov z úveru upravených v § 502 ObZ. Odplata za dojednanie záväzku prichádza však do úvahy len vtedy, ak veriteľom je osoba, u ktorej je poskytovanie úveru predmetom jej podnikania. Podmienkou vzniku práva na zaplatenie odplaty je, že bola vrátená jej výšky medzi veriteľom a dlžníkom dohodnutá, pričom nezáleží na tom, či k čerpaniu dohodnutého úveru dlžníkom skutočne došlo. Odplata

predstavuje odmenu veriteľovi za to, že po dobu medzi dojednaním zmluvy o úvere a skutočným čerpaním úveru musel pre dlžníka rezervovať peňažné prostriedky, prípadne ich mať zabezpečené. Pokiaľ by teda v zmluve o úvere, ktorú ako veriteľ uzatvorila iná osoba než tá, predmetom podnikania ktorej je poskytovanie úveru, bola odplata za dojednanie záväzku dohodnutá, bolo by nutné takéto dojednanie považovať za neplatné. Kogentnosť tohto ustanovenia je možné považovať za záväznosť sledujúcu len ochranu dlžníka, preto aj neplatnosť by bola stanovená len na jeho ochranu.

54. Dohoda o úrokoch z úveru podľa § 502 ObZ je podmienená tým, že veriteľ na základe zmluvy o úvere peňažné prostriedky dlžníkovi skutočne poskytol, inak by na ich úhradu nemal nárok. Mal by však nárok práve na zaplatenie odplaty s poukazom na § 499 ObZ. Zmluva o úvere uzatvorená podľa § 497 ObZ nemôže byť dohodnutá ako bezúročná, keďže záväzok zaplatiť úroky patrí k pojmovým znakom zmluvy o úvere a je jej podstatnou časťou s poukazom na § 269 ods.1 ObZ. Pokiaľ preto veriteľ a dlžník výšku úrokov z úveru v zmluve nedohodnú, je dlžník povinný platiť úroky vo výške stanovenej Obchodným zákonníkom. Táto nie je fixná, ale je závislá na tom, aké úroky obvykle požadujú banky v mieste sídla dlžníka a v čase uzatvorenia zmluvy o úvere.

55. Na zaplatenie úrokov z úveru dohodnutých podľa § 502 ObZ má právo každý veriteľ, ktorý uzavrel písomne zmluvu o úvere a na základe ktorej úver skutočne dlžníkovi na jeho žiadosť poskytol, a to až do splatnosti úveru. Úroky z úveru sú totiž obsahom, a teda súčasťou záväzku dlžníka, a teda aj spotrebiteľa, na ktorom sa s veriteľom dobrovoľne dohodol. Záväzok dlžníka v zmluve platí zmluvne dohodnuté úroky z úveru spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Keďže bola zmluva o úvere dohodnutá na dobu dlhšiu ako jeden rok, sú úroky z úveru v takom prípade, keď dlžník splácal dlh v splátkach, splatné spolu s každou splátkou. Celková suma úrokov musí byť dlžníkom zaplatená najneskôr so zaplatením zvyšnej časti istiny úveru.

56. Úrok z úveru je v podstate cena za používanie poskytnutých peňažných prostriedkov, preto má podľa názoru odvolacieho súdu dlžník zásadne povinnosť platiť tento úrok za skutočnú dobu ich používania, t.j. až do doby skutočného vrátenia úveru veriteľovi, pokiaľ si strany zmluvy o úvere nedohodli niečo iné. Tým sa zmluva o úvere líši od zmluvy o pôžičke podľa Občianskeho zákonníka, keďže povinnosť platiť úroky je v prípade poskytnutia pôžičky závislá na dohode zmluvných strán nielen čo do výšky úrokov, ale aj čo do doby a spôsobu ich platenia. Pokiaľ si zmluvné strany úroky nedojednávajú vôbec, takáto pôžička je bezúročná a dlžník má povinnosť vrátiť iba požičanú istinu. Ak si strany v zmluve o pôžičke dohodnú povinnosť zaplatiť úroky spolu s istinou ku dohodnutému dňu splatnosti, dlžník platí úroky iba do doby splatnosti. Na to, aby dlžník bol povinný platiť úroky zo zmluvy o pôžičke nielen do splatnosti, ale v prípade nevrátenia pôžičky včas aj po jej splatnosti, museli by si zmluvné strany takúto povinnosť výslovne dojednať, zo zákona veriteľovi nárok na úroky po dobe splatnosti pôžičky nevzniká.

57. Vzhľadom k dispozitívnej povahe úpravy zmluvy o úvere nie je vylúčené, aby doba, po ktorú je dlžník povinný platiť úrok, bola upravená dohodou strán odchyľne od výkladu § 503 ObZ. V zmluve je najmä možné dohodnúť, že dlžník je povinný platiť úrok z úveru od poskytnutia úveru do dohodnutej doby splatnosti, pričom takáto dohoda, aby sa dlžník zaviazal zaplatiť z poskytnutých peňažných prostriedkov úroky, nie je v rozpore s § 497 ObZ.

58. V zmluve o úvere dohodli strany úrok z úveru vo výške 11,50 % ročne. Výšku dohodnutého úroku posúdil ako primeranú aj okresný súd, keď žalobcovi v súlade s petitom priznal úroky do dátumu predčasnej splatnosti vo výške, ktorá predstavovala úrok vo výške 11,50 % ročne. Súčasťou Zmluvy o úvere sú aj Obchodné podmienky pre úvery občanom, v ktorých z bodu 2.4 vyplýva, že úver sa úročí denne odo dňa prvého čerpania úveru (vrátane) do dňa predchádzajúceho dňu splatenia úveru (vrátane) zo sumy aktuálneho zostatku čerpaného úveru. Záväzok dlžníka platiť úroky splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky je tak v súlade s § 503 ods. 1 ObZ, pričom tak, ako to vyplýva z § 503 ods. 3 ObZ, je dlžník povinný zaplatiť úroky za dobu od poskytnutia až do vrátenia peňažných prostriedkov, keďže sa na takúto povinnosť veriteľovi zmluvne zaviazal a tento jeho záväzok trvá aj po odstúpení veriteľa od zmluvy.

59. Pokiaľ žalobca vyzval žalovaného na predčasné splatenie celého úveru, vrátane zmluvných úrokov a úrokov z omeškania v ním vyčíslennej výške tak, ako to vyplýva z jeho opakovanej výzvy, zaslanej žalovanému v súlade s Obchodnými podmienkami, ide zároveň o jednostranný právny úkon odstúpenia žalobcu od zmluvy o úvere pre omeškanie žalovaného s vrátením po sebe idúcich troch splátok podľa

§ 506 ObZ, čo síce postup žalobcu podľa § 565 OZ, na ktorom sa žalobca so žalovaným v Obchodných podmienkach dohodol nevylučuje, avšak na súdom uvádzanú povinnosť žalovaného platiť zmluvné úroky z úveru len do zosplatnenia úveru nemá podstatnejší vplyv.

60. Z vyššie uvedených dôvodov sa odvolací súd nestotožnil s rozhodnutiami, na ktoré odkázal okresný súd. Povinnosť dlžníka platiť úrok odráža skutočnosť, že v čase kým používa finančné prostriedky, ktoré mu poskytol veriteľ, veriteľ ich nemôže využívať a neplynie mu z nich zisk. Dohodu o tom, že dlžník je povinný platiť úroky preto nie je možné vyhodnotiť ako dohodu, ktorá vyvoláva „hrubú nerovnováhu“ v neprospech slabšej zmluvnej strany. Pokiaľ veriteľ získal pre dlžníka finančné prostriedky tým, že si ich sám požičal, je rovnako on sám povinný platiť ich cenu (v podobe úroku) svojmu veriteľovi. Doba, na akú veriteľ predpokladá, že budú finančné prostriedky v dispozícii dlžníka, má vplyv na určenie výšky dohodnutého úroku. Veriteľ nemôže vopred predpokladať, že dlžník prestane splácať úver dohodnutými splátkami a že v dôsledku toho bude veriteľ musieť pristúpiť k predčasnému zosplatneniu úveru. Preto ak v rozpore s dohodou medzi veriteľom a dlžníkom súd autoritatívne skráti dobu, za akú je dlžník povinný platiť úroky z úveru, naopak zasiahne do práv veriteľa.

61. Vzťah medzi zmluvnými úrokmi z úveru a úrokmi z omeškania aj pôvodná československá civilistika vykladala tak, že ak bolo zo zmluvy o pôžičke dohodnuté, že veriteľovi nárok na úroky vznikol do zaplatenia pôžičky (pretože bez dohody strán pri pôžičke veriteľovi na rozdiel od zmluvy o úvere automaticky zo zákona nárok na úroky nevzniká), tak bolo možné dojednať aj úroky popri úrokoch z omeškania až do zaplatenia. Ale iba za podmienky, že si strany dohodli nielen nárok na zmluvné úroky z pôžičky, ale výslovne nárok na zmluvné úroky do zaplatenia pôžičky. Od účinnosti Obchodného zákonníka nárok veriteľa na súbeh platenia zmluvných úrokov a úrokov z omeškania až do skutočného zaplatenia zo zmluvy o úvere vyplýval priamo z Obchodného zákonníka. V tejto súvislosti žalobca správne poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Cdo/1401/2014, ktoré výslovne a prehľadne pre vzťahy zo zmluvy o pôžičke vymedzuje vzťah medzi ust. § 657, § 658 ods. 1 a § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka (v Českej republike účinného do 31.12.2013) tak, že: „Súdna prax aj odborná literatúra je zajedno v tom, že zmluvné úroky predstavujú odmenu za požičanie peňazí, kým úroky z omeškania sú sankciou za porušenie povinnosti - nedodržanie dohodnutej doby splatnosti. Zatiaľ čo povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi zmluvné úroky vzniká zo záväzku v zmluve, povinnosť platiť úroky z omeškania vyplýva zo zákona ako dôsledok omeškania so splatením dlhu. Aj keď dlžník nie je v omeškani s plnením dlhu, môže veriteľ požadovať zmluvné úroky a úroky z omeškania môže požadovať pri omeškani dlžníka aj pri bezodplatnej pôžičke. Oba úroky môžu byť veriteľom požadované vedľa seba bez ohľadu na skutočnosť, či sa jedná alebo nejedná o občianskoprávny vzťah“.

62. V zmluve o úvere sa dlžník výslovne zaviazal platiť úroky až do zaplatenia, tento záväzok na seba prevzal ako dospelá osoba plne spôsobilá na právne úkony, preto nie je dôvod spochybňovať, že k dohode pristúpil so všetkou vážnosťou a zodpovednosťou. Pokiaľ z dokazovania nevyplynie, že osoba dlžníka pri uzatváraní zmluvy nemala dostatočné rozpoznávacie schopnosti, súd nemôže bez ďalšieho predpokladať, že spotrebiteľ nie je schopný posúdiť obsah právneho úkonu, ktorý uzatvára s veriteľom. Ak aj z hľadiska formy je právny úkon uzavretý prostredníctvom formulárovej predtlačky, takýto spôsob uzatvárania zmluvy nie je právom zakázaný a samotné použitie formulára nemôže automaticky znamenať, že spotrebiteľ sa s jeho obsahom neoboznámil, keď súhlas s údajmi a dohodami uvedenými v predtlačky osobne potvrdil svojim podpisom. Preto ak aj veriteľ dohodol sankčný mechanizmus (ktorý ale nezahŕňa zmluvné úroky, keďže zmluvný úrok nie je sankcia ale cena peňazí) v zmluve ktorá má formulárovú podobu, platnosť zmluvy tým nie je dotknutá. Zmluva by mohla byť neplatná iba z iných dôvodov.

63. Odvolací súd sa nestotožnil ani s odkazom na rozhodnutie R 59/98 a na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98 v časti jeho odôvodnenia „... že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých peňažných prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátky). Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania v zmysle § 369 Obchodného zákonníka, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi.“

64. Už z právnej vety citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorá znie „Zmluvou o úvere sa dlžník zaväzuje vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky. Úroky sú súčasťou peňažného záväzku dlžníka, preto dôsledkom omeškania s ich platením je zo zákona vyplývajúca povinnosť platiť úroky z omeškania“ vyplýva, čo korešponduje aj s obsahom odôvodnenia cit.

rozhodnutia, že podľa odôvodnenia rozhodnutia Najvyššieho súdu okresný súd zamietol žalobu veriteľa voči dlžníkovi z úveru a ručiteľovi len v tej časti, predmetom ktorej boli úroky z omeškania za omeškanie s platením dohodnutých úrokov s odôvodnením, že zo zmluvy nevyplýva, že by sa účastníci dohodli, že úroky sa stanú samostatným záväzkom, ktorý by sa samostatne úročil. Najvyšší súd SR dospel k záveru, že odvolanie žalobcu vo veci samej je čiastočne dôvodné, a to vo vzťahu k žalovaným 1/ a 2/. V odôvodnení uviedol, „...žalovaný je podľa zmluvy povinný platiť z poskytnutých prostriedkov úroky. Úroky sú splatné mesačne. Úroky sú peňažným plnením a dôsledkom omeškania s ich platením je povinnosť platiť úroky z omeškania. Je to zákonný dôsledok vyplývajúci z ustanovenia § 369 ods. 1 bez toho, že by to museli účastníci právneho vzťahu dohodnúť. Úroky z omeškania patria za celú dobu, po ktorú je dlžník s platením úrokov v omeškaní. Platí to však len pre omeškanie s platením úrokov z poskytnutých prostriedkov nie o úrokoch z omeškania. Keďže povinnosť platiť úroky z omeškania je už dôsledkom omeškania, za omeškanie s ich platením už ďalšie úroky z omeškania nepatria.“ I keď Najvyšší súd SR v odôvodnení uviedol, že dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok) a že od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania (§ 369 <. OBZ), s ktorým názorom sa okresný súd stotožnil, logickým výkladom textu judikátu je možné dospieť k názoru, že Najvyšší súd Slovenskej republiky sa vlastne vyslovil tak, že veriteľ má nárok na úroky z peňažných prostriedkov až do ich vrátenia. Závazná je veta judikátu a celkový kontext odôvodnenia, nie veta vytrhnutá z kontextu.

65. Odvolací súd je preto toho názoru, že uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 59/98 je možné na prejednávajúcu vec aplikovať, avšak s takým výkladom, že pokiaľ žalobca ako veriteľ odstúpil od zmluvy o úvere tým, že vyhlásil jej predčasnú splatnosť preto, že dlžník nesplácal úver riadne a včas, a teda od zmluvy odstúpil, má právo na účtovanie úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania označovaných ako tzv. sankčné úroky v zákonnej alebo v dohodnutej výške s poukazom na § 369 ObZ až do splatenia celej poskytnutej sumy, vrátane úrokov z úveru, pretože tieto sú súčasťou peňažného záväzku dlžníka. Dôsledkom omeškania s ich platením je zo zákona vyplývajúca povinnosť platiť aj z nich úroky z omeškania. S poukazom na obsah rozhodnutia R 59/1998 nie je preto možné dospieť k názoru, že Najvyšší súd SR jednoznačne vyslovil, že veriteľ má nárok na úroky z peňažných prostriedkov iba do splatnosti dlhu, keďže o takomto nároku nerozhodoval ani okresný súd a ani Najvyšší súd SR. Navyše rozhodnutie Najvyššieho súdu SR vychádzalo z právneho stavu v čase, keď výška úrokov z omeškania nebola zákonom limitovaná. V súčasnosti je však toto rozhodnutie, vzhľadom na zmenu právneho stavu, v tejto časti nepoužiteľné. Odstúpením od zmluvy o úvere veriteľom totiž povinnosť dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a ani jeho záväzok zaplatiť dohodnuté úroky z úveru, keďže sa len menia podmienky, za ktorých je dlžník povinný túto povinnosť splniť, nezaniká. Táto povinnosť nezaniká ani vtedy, ak od zmluvy o spotrebiteľskom úvere odstúpi sám spotrebiteľ. (pozri § 13 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z., o spotrebiteľských úveroch a aj § 6 ods. 2 cit. zák.)

66. Aj z poznámky uvedenej k rozhodnutiu R 59/1998 vyplýva, že „Osoba prijímajúca úver (dlžník) zo zmluvy o úvere podľa § 497 <. a nasl. Obchodného zákonníka preberá jednak povinnosť poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a od doby poskytnutia peňažných prostriedkov do dňa ich vrátenia aj povinnosť platiť úroky. Výška úrokovej sadzby je spravidla dohodnutá priamo v zmluve, ak nie, ich výška sa určí podľa § 502 ods. 1 <. Obchodného zákonníka (vo výške obvyklých úrokov požadovaných za bankové úvery v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy). Úroky v tomto prípade nie sú sankciou za porušenie povinnosti, ale stávajú sa súčasťou peňažného záväzku dlžníka. Preto aj omeškanie s ich platením zákon sankcionuje povinnosťou platiť z nezaplatenej splatnej sumy úroky z omeškania. Ide pritom o odlišnú situáciu, než akú riešil judikát R 70/1994, podľa ktorého za omeškanie s platením úrokov z omeškania už dlžníkovi nevzniká ďalšia povinnosť platiť úroky z omeškania.

67. Povinnosť platiť úroky z omeškania tak bez ďalšieho vyplýva zo zákona ako dôsledok omeškania so splnením dlhu. Aj keď dlžník nie je v omeškaní s plnením dlhu, môže veriteľ požadovať zmluvné úroky. Dohodnuté úroky a úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky aj podľa § 121 ods. 3 Obč. zák., aj keď majú iný právny dôvod a veriteľ ich môže požadovať popri sebe (porovnaj rozsudky NS ČR z 25. 9. 2003, sp. zn. 33 Odo 518/2003, z 27. 6. 2007, sp. zn. 33 Odo 657/2005, a z 24. 7. 2014, sp. zn. 33 Cdo 1401/2014, Komentár. 2. vydanie Praha:C. H. Beck, 2009, Švestka, J., Spáčil, J., Škárová, M., Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník II. § 460 až 880, str. 1551 a 1856.

68. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že pri posudzovaní primeranosti výšky úrokového zaťaženia nie je možné postupovať tak, že by sa obidve sadzby úrokov mohli spočítať a že by úroky z omeškania mali nahradiť od splatnosti pohľadávky úroky, ktoré si strany písomne zmluvne dohodli.

69. Na základe uvedeného je odvolací súd toho názoru, že vyhlásenie úveru za predčasne splatný v zmysle § 565 Obč. zák. a v zmysle Obchodných podmienok pre úvery občanom vo výzve na predčasné splatenie úveru žalobcom má jediný dôsledok, a to že deň splatnosti je zároveň dňom, ku ktorému žalobca od úverovej zmluvy odstúpil. Odstúpenie od úverovej zmluvy a jeho účinky a dôsledky sú upravené priamo v Obchodnom zákonníku, preto je potrebné na ich posúdenie aplikovať § 506 a § 351 ObZ a priznať žalobcovi nárok na zaplatenie zmluvných úrokov z nezaplatenej istiny úveru až do úplného zaplatenia úveru, čomu zodpovedá aj právna úprava obsiahnutá v § 6 a § 13 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z., o spotrebiteľských úveroch. Vyplýva z nej, že ak by to bol spotrebiteľ, ktorý by odstúpil od zmluvy o úvere, aj vtedy by musel zaplatiť veriteľovi istinu a úrok z tejto istiny odo dňa, keď sa spotrebiteľský úver začal čerpať, až do dňa splatenia istiny, a to bezodkladne a najneskôr do 30 kalendárnych dní po odoslaní oznámenia o odstúpení od zmluvy veriteľovi, preto neexistuje žiaden dôvod na to, aby neplatil úrok z úveru do splatenia úveru aj vtedy, keď od zmluvy odstúpil žalobca ako veriteľ. Zákon o spotrebiteľských úveroch sa pritom vzťahuje len na určitý okruh vzťahov, pričom ako jeden z dôvodov zániku zmluvy o úvere rovnako, ako aj Občiansky, či Obchodný zákonník upravuje odstúpenie dlžníka od zmluvy a nie zosplatenie úveru zo strany veriteľa.

70. Doručením výzvy žalobcu žalovanému, ktorý mešká s úhradou splátok na vrátenie celej časti dlhu, a to ako úveru, tak aj príslušenstva bez ohľadu na to, či žalobca svoj písomný úkon nazve výzva na splatenie dlhu alebo oznámenie o zosplatení je úkonom, ktorým sa zmluvný vzťah k určenému dátumu končí a má za následok vždy len zánik zmluvy jej odstúpením z dôvodu omeškania žalovaného ako dlžníka so splácaním úveru. Ten, kto poskytuje úver, môže v určitých zákonom predvídaných prípadoch požadovať predčasné splatenie úveru alebo jeho časti. Dochádza tak k tzv. zosplateniu úveru. V prípade, že je splácanie úveru dohodnuté v splátkach a žalovaný niektorú splátku nezaplatí, má úverujúci právo na vyrovnanie celej pohľadávky. Jedná sa o stratu výhody splátok, ktorá je určitou sankciou za nesplnenie povinnosti úverovaného, na základe čoho sa stane splatným celý dlh. Strata výhody splátok však nenastáva automaticky, strany si ju musia dohodnúť v zmluve. Ďalšou podmienkou je včasné uplatnenie tohto práva úverujúcim, ktorý právo na vyrovnanie celej pohľadávky musí uplatniť najneskôr do splatnosti najbližšej splátky, napr. výzvou alebo žiadosťou o zaplatenie celého dlhu. Pokiaľ úverujúci toto právo uplatní, úverovaný má povinnosť zaplatiť celý dlh naraz, a to bez zbytočného odkladu od žiadosti úverujúceho. (Uznesenie NS ČR z 23. 11. 2005, sp.zn. 21 Cdo 426/2005)

71. Či už oznámenie žalobcu, že sa celý úver stal splatný alebo odstúpenie od zmluvy nevyklučujú, aby bol dlžník pri omeškaní s vrátením úveru povinný platiť ako úroky z úveru, ktoré predstavujú cenu - odplatu za prenechanie peňažných prostriedkov na ich používanie (nie odplatu podľa § 499 ObZ za dohodnutie záväzku poskytnúť úver), tak aj úroky z omeškania, ktoré sú sankciou za porušenie povinností, tj. za nezaplatenie dlhu riadne a včas. Zatiaľ čo povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi zmluvné úroky vzniká zo záväzku v zmluve, povinnosť platiť úroky z omeškania vyplýva bez ďalšieho zo zákona ako dôsledok omeškania so splnením dlhu. Aj keď dlžník nie je v omeškaní s plnením dlhu, môže veriteľ požadovať zmluvné úroky a úroky z omeškania pri omeškaní dlžníka aj pri pôžičke. Dohodnuté úroky a úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky aj v prípade spotrebiteľského vzťahu, a to podľa § 121 ods. 3 OZ. Majú však iný právny dôvod a veriteľ ich môže požadovať popri sebe. (porovnaj rozsudky NS ČR z 25. 9. 2003, sp. zn. 33 Odo 518/2003, z 27. 6. 2007, sp. zn. 33 Odo 657/2005, a z 24. 7. 2014, sp. zn. 33 Cdo 1401/2014)

72. Keďže je v prejednávanej veci titulom, na základe ktorého si žalobca uplatňoval svoje právo spotrebiteľská zmluva, ktorá je regulovaná osobitnou úpravou a zmluvné podmienky dojednané v zmluve o úvere uzatvorenej predovšetkým podľa § 497 a nasl. ObZ sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa, je treba pri absencii inak prejavenej vôle v zmluve o úvere vychádzať z toho, že veriteľ má popri dojednaných zmluvných úrokoch ako úrokov z úveru nárok v prípade, že s vrátením úverových prostriedkov vrátane úrokov z úveru mešká, na zaplatenie úrokov z omeškania, pokiaľ bola ich výška zmluvne dohodnutá v dohodnutej výške, inak vo výške stanovenej zákonom. (Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí byť písomná, na rozdiel od zmluvy o úvere, ktorá písomná byť nemusí.)

73. Rozhodovacia prax a aj právna literatúra je jednotná v tom, že úroky dohodnuté pri poskytnutí úveru predstavujú odmenu za používanie požičanej istiny. Pokiaľ sú dohodnuté úroky odmenou za používanie istiny, úroky z omeškania predstavujú zákonnú sankciu za omeškania s platením istiny a na rozdiel od dohodnutého úroku ich môže veriteľ požadovať, aj keby neboli zmluvne dohodnuté tak, ako vyplýva z ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. <

74. Nad rámec uvedeného odvolací súd poukazuje na to, že aj keby sa zmluva o úvere uzavretá medzi žalobcom a žalovaným posudzovala ako zmluva o pôžičke podľa Občianskeho zákonníka, aj v takom prípade by musel okresný súd priznať žalobcovi nárok na zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia a nie iba do splatnosti úveru, pretože strany si to výslovne dojednali v ust. 2.4 Obchodných podmienok pre úvery občanom. Dojednanie úrokov je v prípade zmluvy o pôžičke v dispozičnej autonómii zmluvných strán a pokiaľ si strany dohodnú platenie úrokov popri úrokoch z omeškania, takáto dohoda je prípustná. Žalovaná by bola teda povinná zaplatiť úroky do zaplatenia istiny aj v prípade, ak by bol okresný súd predmetnú zmluvu o úvere posudzoval iba podľa ustanovení občianskeho práva, a nie práva obchodného.

75. Ak by súd umožnil výklad zákona, ktorý smeruje k zániku práva veriteľa na zmluvné úroky po zosplatnení, došlo by tak ad absurdum k odmeneniu dlžníka za jeho porušenie zmluvnej disciplíny a neplnenie zmluvy o úvere riadne a včas. Privedením stavu predčasného zosplatnenia úveru z dôvodu porušenia povinnosti dlžníka by sa tak postavenie dlžníka zvýhodnilo v porovnaní s jeho postavením v prípade, ak by povinnosť neporušil. Takýto výklad nie je prípustný. V prípade nepoctivého dlžníka by tento zo špekulatívnych dôvodov mohol bezprostredne po čerpaní úveru pristúpiť k neplateniu dohodnutých splátok, čím by spôsobil predčasnú splatnosť úveru a vyhol by sa tak plateniu dohodnutých zmluvných úrokov v sadzbe určenej trhovými mechanizmami. Nepoctivý dlžník by bol zaviazaný iba na platenie výhodnejších úrokov z omeškania, výška ktorých je regulovaná právnymi predpismi a súd by zároveň takejto nepoctivosti poskytoval ochranu.

76. Okresný súd odôvodnil svoje stanovisko, že veriteľ nemá nárok na zaplatenie úrokov v období medzi zosplatnením a reálnym zaplatením úveru tým, že dlžník je povinný platiť zmluvný úrok vo vzťahu k jednotlivým splátkam až do času jej riadneho splatenia, preto v prípade straty nároku na zaplatenie úveru v splátkach, teda v prípade, ak dôjde k zosplatneniu úveru, takáto povinnosť platiť úrok z úveru aj po zosplatnení zaniká. Nie je pritom zrejmé, z akého ustanovenia Občianskeho zákonníka, Zákona o spotrebiteľských úveroch alebo Obchodného zákonníka okresný súd vychádzal, keďže uvedený záver nevyplýva ani z právnych predpisov a je v rozpore s ustanovením zmluvy, v rámci ktorej strany výslovne dohodli povinnosť dlžníka platiť úrok z poskytnutého úveru až do jeho zaplatenia. Je pravdou, že v prípade splátok úveru je zmluvný úrok súčasťou jednotlivých splátok, čo platí až do času riadneho zaplatenia celého úveru. Avšak v prípade, kedy má byť úver zaplatený jednorazovo a nie prostredníctvom splátok, nemôže to znamenať zánik nároku na zaplatenie úroku z poskytnutého úveru, pretože v takom prípade sa iba mení dohodnutý spôsob platenia, nemení sa predmet záväzku dlžníka.

77. Rovnako sa nie je možné stotožniť s argumentáciou okresného súdu, že ak nastalo predčasné zosplatnenie úveru a súčasne spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľovi patrili úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom.

78. Veriteľovi vzniká nárok na zaplatenie úrokov z toho titulu, že svoje finančné prostriedky poskytol dlžníkovi, aby ich mohol užívať dlžník a úroky sú cenou za poskytnutie tejto služby. Dokým teda dlžník má finančné prostriedky u seba, užíva ich, teda využíva finančnú službu poskytnutú veriteľom, ktorý mu tie peňažné prostriedky zveril, je povinný naďalej platiť cenu týchto peňazí. Nie je pritom možné zamieňať úrok ako cenu peňazí so sankčným mechanizmom povinnosti platiť úrok z omeškania, ktorý predstavuje sankciu za to, že peniaze napriek svojej povinnosti doposiaľ nevrátil. Samotná konštrukcia, že zmenou spôsobu splatnosti úveru vyhlásením jeho predčasnej splatnosti dochádza aj k zmene predmetu záväzku v rozsahu povinnosti platiť úrok z poskytnutých peňazí nemá oporu v žiadnom právnom predpise.

79. Povinnosť platiť úroky nie je viazaná na „právny titul“ mať peňažné prostriedky u seba a používať ich, je viazaná na skutočnosť, že peňažné prostriedky má dlžník stále k dispozícii. Kým ich dlžník nevráti veriteľovi, aby nimi mohol narábať veriteľ, je dlžník povinný z nich platiť zmluvný úrok. Ako kompenzáciu toho, že tie peniaze nemôže veriteľ použiť.

80. Ak veriteľ bol v dôsledku neplnenia si povinnosti dlžníka nútený pristúpiť k predčasnému zosplatneniu úveru, aby tak čím skôr zabezpečil jeho vrátenie (čo je v konečnom dôsledku v prospech spotrebiteľa, pretože mu nebudú narastať sankčné povinnosti), zo žiadneho právneho predpisu ani zo zmluvy

nevyplýva, že by takýto postup veriteľa bol súd oprávnený sankcionovať tým, že mu odníme v zmluve dohodnuté právo na uplatnenie úrokov z úveru.

81. Ak okresný súd skonštatoval, že v opačnom prípade by bol spotrebiteľ vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti, je nutné pripomenúť, že sankčným mechanizmom sú úroky z omeškania, na ktoré má veriteľ nárok zo zákona a preto spotrebiteľ je v zmysle zákonných ustanovení Občianskeho zákonníka vystavený sankčným mechanizmom vyplývajúcim zo zákona. Nárok veriteľa na úroky z úveru nie je sankčným mechanizmom, vyplýva zo zmluvného dojednanja medzi spotrebiteľom a veriteľom, pričom rozsah tohto zmluvného dojednanja je pre strany záväzný. Zároveň povinnosť dlžníka platiť úrok z poskytnutého úveru je súčasťou úverového vzťahu a preto nemôže byť vyhodnotený sám o sebe ako neprijateľná zmluvná podmienka.

82. Nepochybne úrok z úveru je v prípade spotrebiteľského vzťahu súd oprávnený preskúmať, a to najmä z pohľadu jeho výšky, ktorá v prípade rozporu s dobrými mravmi môže viesť k posúdeniu dohody o zmluvných úrokoch ako neplatnej, k čomu však v prejednávacom prípade vzhľadom na dohodnutú zmluvnú výšku úroku 11,50% nedošlo. Zmena spôsobu splatnosti vyvolaná veriteľom (v dôsledku neplnenia si povinností dlžníkom) nemá vplyv na dohodu strán o povinnosti platiť zmluvné úroky, a to ani čo do výšky týchto zmluvných úrokov, ani čo do doby jeho platenia až do zaplatenia úveru a má vplyv iba na skutočnosť, že zosplatením úveru je spotrebiteľovi odňatá výhoda splátok úveru, čo však spôsobil sám tým, že prestal plniť svoje povinnosti v zmysle uzavretej zmluvy.

83. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti, v ktorej zamietol žalobu žalobcu na zaplatenie úrokov z úveru vo výške 11,50 % ročne z nezaplatenej istiny od vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru do zaplatenia nie je správne, preto ho musel odvolací súd podľa § 388 CSP zmeniť tak, že žalobcovi priznal právo na zmluvný úrok z úveru v uvedenej výške a žalovaného zaviazal na jeho úhradu tak, ako je to uvedené vo výrokovej vete tohto rozhodnutia.

84. Pokiaľ ide o rozhodnutie okresného súdu, ktorým zamietol nárok žalobcu na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov 66,30 Eur od 31.08.2018, odvolací súd zotrval na svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, v ktorých už vyjadril názor, že úroky z úveru predstavujú cenu požičaných peňazí, ktorú je dlžník povinný zaplatiť spolu so záväzkom vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky tak, ako to vyplýva aj z úpravy § 497 ObZ a pokiaľ dlžník mešká s úhradou úroku, má veriteľ právo požadovať úroky z omeškania z nezaplatených úrokov z úveru. Úrok z úveru, ktorý žalobca kapitalizoval ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru predstavuje pohľadávku veriteľa voči dlžníkovi, a to z dôvodu, že dlžník nesplatil svoju povinnosť zaplatiť úrok z úveru riadne a včas, preto má v zmysle Občianskeho zákonníka, ale aj Obchodného zákonníka veriteľ nárok na zaplatenie úrokov z omeškania, ktorých výška sa líši podľa charakteru zmluvného vzťahu medzi stranami. Rovnako § 517 OZ, ako § 369 ObZ vychádzajú z povinnosti dlžníka zaplatiť v prípade, kedy nesplátí svoj peňažný záväzok riadne a včas zaplatiť veriteľovi aj úrok z omeškania. Z uvedeného dôvodu odvolací súd zmenil zamietavú časť rozhodnutia okresného súdu tak, že žalobcovi nárok na úrok z omeškania z nezaplatených zmluvných úrokov do vyhlásenia zosplatenia úveru žalobcovi priznal.

85. V rozsahu prvej výrokovej vety ostalo rozhodnutie okresného súdu nedotknuté odvolaním, preto o ňom odvolací súd nerozhodoval.

86. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal žalobcovi voči žalovanej, pretože žalobca bol v odvolacom konaní úspešný. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie.

87. Rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).